

W poszukiwaniu
polskiego modelu
ekonomii społecznej

ATLAS DOBRYCH PRAKTYK EKONOMII SPOŁECZNEJ

Pracownia Rzeczy Różnych SYNAPSIS

Warszawa, 2007
Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych
www.fise.org.pl

ISBN 83-85928-26-x całość
ISBN 83-85928-33-2 t. 6
Nakład: 2500 egzemplarzy
Projekt graficzny: Frycz | Wicha
Skład graficzny: Mirosław Piekutowski
Redakcja: Aleksandra Fandrejewska, Ewa Rościszewska
Korekta językowa: Dąbrówka Mirońska
Zdjęcia: Fundacja SYNAPSIS

Pracownia Rzeczy Różnych SYNAPSIS

Agata, jedna z dorosłych autystek, powiedziała dziennikarce Polityki: „Mówią: trzeba pracować, ale nie mówią, jak długo”. To zdanie bardzo mocno zapada w pamięć, szczególnie wtedy, gdy pomyśli się, że na osoby z autyzmem nie czeka żadna praca, żadne zajęcie. Pracownia Rzeczy Różnych powstała po to, by to zmienić.

Pracownicy Różnych Rzeczy – tak mówiły o sobie osoby z autyzmem, które dziś zatrudnia przedsiębiorstwo społeczne. Znalazły w nim pracę 24 osoby, które nie poradziłyby sobie na otwartym rynku pracy

Nazwa przedsięwzięcia

Pracownia Rzeczy Różnych SYNAPSIS

Misja przedsięwzięcia

Tworzenie miejsc pracy oraz modelowych rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej dorosłych osób z autyzmem.

Nazwa organizacji:

Fundacja SYNAPSIS

Adres:

ul. Ondraszka 3, 02-085 Warszawa,
tel. (22) 825 86 33

Osoba kontaktowa:

Karolina Cyran-Juraszek – Członek Zarządu, Kierownik Projektu
e-mail: karo@synapsis.waw.pl
Joanna Szymańska – Kierownik Działu Promocji i Pozyskiwania Funduszy
e-mail: joannas@synapsis.waw.pl

Rodzaj działalności:

diagnoza i terapia dzieci z autyzmem, aktywizacja zawodowa i społeczna dorosłych osób z autyzmem

Rok powstania: 1989

www:

www.synapsis.waw.pl,
www.partnerstwo-synapsis.pl,
www.rzeczyrozne.pl

Kontekst przedsięwzięcia

W Polsce około 30 tys. osób cierpi na autyzm, czyli na całościowe zaburzenie rozwoju. U większości dorosłych osób z autyzmem chorobę zdiagnozowano zbyt późno, aby dać szansę chorym na zupełne wyzdrowienie. Wczesna diagnoza oraz odpowiednio dobrana terapia pozwalają dziś osobom autystycznym „otworzyć drzwi do świata ludzi zdrowych”. Tak, jak się to dzieje w tej chwili w przypadku dzieci. Choroba może być bowiem zdiagnozowana już u kilkumiesięcznych niemowląt (jeszcze kilka lat temu choroba była rozpoznawana dopiero u dziesięciolatków).

Szacuje się, że około 10 tysięcy dorosłych ludzi z autyzmem z powodzeniem mogłoby pracować, lecz nie ma dla nich żadnych ofert, ani możliwości zatrudnienia. Stworzenie dostosowanych do ich potrzeb miejsc pracy jest znacznie droższe niż dla innych niepełnosprawnych, ponieważ nie mogą się oni obejść bez trenera pracy, czyli osoby wspierającej ich w pracy na co dzień. Dlatego Fundacja SYNAPSIS, która została założona w 1989 roku, aby pomagać osobom

– Praca z autystami jest trudna. Niekiedy dopiero po upływie roku udaje się skoncentrować uwagę dorosłego autysty na pracy przez dziesięć minut, a nie trzy.

Karolina Cyran-Juraszek,
Kierownik Projektu „Partnerstwo dla Rain Mana”

z autyzmem i ich rodzinom, postanowiła stworzyć dla nich miejsca pracy.

Cele

Głównym celem przedsięwzięcia jest aktywizacja zawodowa i społeczna dorosłych osób z autyzmem. Ten model zatrudnienia w zamierzeniu ma być replikowalny, tak by stał się pierwszym krokiem w stworzeniu systemu aktywizacji zawodowej dla autystów w całym kraju. W ramach projektu powstało przedsiębiorstwo społeczne Pracownia Rzeczy Różnych SYNAPSIS, które zatrudni 24 dorosłe osoby z autyzmem.

Historia

Fundacja SYNAPSIS powstała w 1989 r. po to, by pomagać osobom z autyzmem i ich rodzinom. Przez pierwsze lata szkolono współpracowników, nauczycieli, rodziców. Poznawano nowe metody diagnostyczne, dokonano adaptacji metod terapeutycznych i edukacyjnych na potrzeby Programu Pomocy

Dzieciom Autystycznym i Ich Rodzinom. We wrześniu 1993 roku powstał zespół terapeutów specjalizujących się w problematyce całościowych zaburzeń rozwoju dziecka.

W 1999 roku, po latach starań, zbudowano w centrum Warszawy Ośrodek dla Dzieci z Autyzmem Fundacji SYNAPSIS, w którym objęto opieką ambulatoryjną 300 rodzin.

– Ziemię w Wilczej Górze kupiliśmy w 2001 r. – wspomina Karolina Cyran-Juraszek. – Wiedzieliśmy, że „nasze dzieci” dorosną, a w Polsce nie ma żadnego systemu, który dawałby im szansę na zatrudnienie. Myśleliśmy o stworzeniu ośrodka typu „Dom i Praca”, troszeczkę obserwowaliśmy to, co się dzieje w Europie Zachodniej, gdzie takie miejsca istnieją od dawna. Idea przedsiębiorstwa społecznego powstała, gdy pojawił się EQUAL, który dawał możliwość sfinansowania takiej inicjatywy. No i promował partnerstwo, co jest dla nas też niesłychanie ważne. Wystartowaliśmy w konkursie,

dostaliśmy dofinansowanie, pieniądze dołożył Urząd Marszałkowski i stało się. Zbudowaliśmy przedsiębiorstwo.

W 2004 r. w Fundacji SYNAPSIS ruszył projekt „Partnerstwo dla Rain Mana”, w ramach którego instytucje z trzech sektorów (organizacje pozarządowe, firmy prywatne oraz administracja publiczna) wspólnie zaczęły tworzyć modelowe przedsiębiorstwo społeczne dla osób z autyzmem. W projekcie uczestniczą także partnerzy międzynarodowi. Projekt potrwa do marca 2008 roku, jest współfinansowany z pieniędzy Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL i środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

W 2005 rozpoczęto budowę przedsiębiorstwa społecznego w Wilczej Górze pod Warszawą. Trwała rok. Jak w wielu projektach Inicjatywy Wspólnotowej, tak i w EQUAL-u były opóźnienia, w pewnym momencie nawet wstrzymano prace. – Traciliśmy płynność finansową, dwa razy musieliśmy korzystać z ogólnego budżetu Fundacji – Karolina Cyran-Juraszek wspomina jak skomplikowane i niepotrzebne wymagania stawiała administracja publiczna przy realizacji projektu. – Myślałam: to się musi zmienić, musi, bo jest zupełnie nielogiczne i prze-regulowane. – Musieliśmy wszystko

udowadniać, także to, że nie jesteśmy złodziejami. A dla urzędów ważniejsze były ścisłe i sztywne procedury, które same wymyślały, niż cel przedsięwzięcia. Budowę udało się jednak doprowadzić do szczęśliwego końca. W stanie surowym jest już również drugi budynek – mieszkalny dla sześciu pracowników przedsiębiorstwa. W planach jest kolejny, dla kolejnej szóstki. Część pracujących będzie więc mieszkać na miejscu, dla reszty pracowników zorganizowaliśmy specjalny transport i codziennie dojeżdżają do pracy.

Pracownię Rzeczy Różnych otwarto w marcu 2007 roku, miesiąc później zaczęły w niej pracę dorosłe osoby z autyzmem.

Przebieg projektu

Od kwietnia w Pracowni Rzeczy Różnych SYNAPSIS pracuje 20 dorosłych autystów, docelowo zatrudni 24 pracowników z autyzmem. Są w niej zorganizowane cztery pracownie: stolarska, ceramiki, poligraficzna i pracownia rękodzieła, w której powstają m.in. witraże i biżuteria. Specyfika autyzmu nie pozwala na masową produkcję – zamiast tego powstają przedmioty „na miarę klienta”, produkowane w ramach krótkich serii lub będące pojedynczymi, unikatowymi egzemplarzami. Produkty pracowni muszą łączyć

– Ludzie wciąż o autyzmie wiedzą tyle, że Dustin Hoffman zagrał Rain Mana.

Karolina Cyran-Juraszek,
Kierownik Projektu „Partnerstwo dla Rain Mana”

w sobie dwie cechy: po pierwsze proces ich produkcji musi być dostosowany do umiejętności osób z autyzmem, po drugie muszą one odpowiadać na potrzeby

klienta. Nad połączeniem tych dwóch rzeczy czuwa w Pracowni projektantka – osoba po wzornictwie przemysłowym, która czasem musi łączyć ogień z wodą.

Finanse

Koszt inwestycji	Działka pod budowę Pracowni: własność Fundacji SYNAPSIS. Na budowę miejsca pracy (700 m ²) dla 24 autystów potrzebnych było 1,9 mln zł. (EQUAL 1,25 mln zł oraz Samorząd Województwa Mazowieckiego ze środków PFRON 650 tys. zł).
Koszt działalności bieżącej rocznie	Potrzeba 1,5 mln zł na utrzymanie działalności Pracowni.
Inwestorzy	Fundacja SYNAPSIS
Sponsorzy prywatni	Fundacja Grupy TP
Udział środków publicznych w uruchomieniu i prowadzeniu działalności	Działalność (do marca 2008) możliwa jest dzięki środkom EFS w ramach IW EQUAL (w tym m.in. wyposażenie pracowni, szkolenia i wynagrodzenie Zespołu Trenerów Pracy, koszty pracy osób z autyzmem, eksploatacja pomieszczeń Pracowni). Po zarejestrowaniu Zakładu Aktywności Zawodowej dotacje PFRON-u na poziomie 30 proc. kosztów rocznej działalności Pracowni.
Stopień ekonomicznej samowystarczalności	Na razie przedsięwzięcie nie jest samowystarczalne, ale od wiosny przyszłego roku powinno zacząć przynosić dochód pozwalający na pokrycie od 15 proc. do 30 proc. kosztów utrzymania.

Na miejscu, oprócz autystów pracuje, menedżer z zespołem do spraw marketingu, fundraiser i zespół 20 trenerów i instruktorów pracy.

Pracownicy otrzymują wynagrodzenie w wysokości kilkuset złotych. Zostało ono ustalone na takim poziomie, który umożliwi im dalsze otrzymywanie renty socjalnej.

– Praca z autystami jest trudna. Niekiedy dopiero po upływie roku udaje się skoncentrować uwagę dorosłego autysty na pracy przez dziesięć minut, a nie trzy.

Karolina Cyran-Juraszek tłumaczy, dlaczego Pracownia nie może być zwykłą firmą, a jest przedsiębiorstwem społecznym. – Ono istnieje po to, by dać szansę na pracę tym, którzy nie poradzieliby sobie sami na otwartym rynku, a nie po to, żeby wypracowywać zyski dla właścicieli.

Pracownia Rzeczy Różnych to także model przedsiębiorstwa społecznego. Jak jego twórcy napisali na stronie www: „Wypracowane w nim rozwiązania organizacyjne, prawne, terapeutyczne i ekonomiczne zostaną opublikowane w specjalnym podręczniku i zilustrowane w postaci multimedialnej. Dzięki temu inne organizacje będą mogły tworzyć podobne inicjatywy ponosząc mniejsze

ryzyko i idąc przetartym już szlakiem. Mamy nadzieję, że w ten sposób Pracownia Rzeczy Różnych przyczyni się do poprawy jakości życia dorosłych osób z autyzmem w całej Polsce”.

Na razie Pracownia nie może sprzedawać swoich wyrobów, ponieważ nie pozwalają na to przepisy dotyczące projektów unijnych i rozliczeń z tytułu podatku VAT. Zamierzają zacząć sprzedawać, gdy skończy się projekt „Partnerstwo dla Rain Mana”. Przygotowują w tej chwili sklep internetowy, rejestrują ZAZ i fundację przy Pracowni, która ma być fundacją „córka” matki SYNAPSIS.

W tej chwili realizują zamówienia bezpłatnie, a utrzymują się dzięki projektowi „Partnerstwo dla Rain Mana” oraz sponsorom. – Na razie badamy ceny, ile i na czym możemy zarobić – opowiada Karolina Cyran-Juraszek. Ma nadzieję, że Pracownia będzie otrzymywała także zlecenia od innych organizacji pozarządowych. Chciałaby, by na początku przedsiębiorstwo w 20 proc. utrzymywało się ze sprzedaży własnych produktów, i żeby z czasem ten procent rósł. Już teraz starają się o pozyskanie sponsorów, którzy pomogą utrzymać Pracownię, gdy skończy się projekt. Mają też nadzieję na kolejne pieniądze unijne z programu Kapitał Ludzki.

Współpraca z innymi

Projekt „Partnerstwo dla Rain Mana” zakłada współdziałanie wielu instytucji z trzech sektorów. Stałymi partnerami przedsięwzięcia są:

- Samorząd gminy Lesznowola
- FRSO (Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego) – razem z gminą dbają o to, by społeczność lokalna zaakceptowała Pracownię i opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych. Jesteśmy dumni ze współpracy z FRSO i gminą – Pani wójt jest bardzo otwartą osobą. – Drzwi do gminy są dla nas zawsze otwarte – przyznaje Karolina Cyran-Juraszek
- DGA S.A. – firma konsultingowa, która pomagała w przygotowaniu przetargu i tworzeniu biznesplanu Pracowni. DGA S.A. odpowiada za powstanie infrastruktury przedsiębiorstwa i opracowuje jego analizę ekonomiczną. Tworzy także strategię działalności przedsiębiorstwa, prowadzi badania rynku i ustala listę produktów, które będą wykonywane przez pracowników
- Fraszka Edukacyjna – wydawnictwo, które publikuje książki o autyzmie
- DD Studio – w ramach projektu wspiera działania promocyjne i odpowiada za edytorską stronę wydawanych w jego ramach publikacji
- UNDP – które wspiera działania rzecznicze na rzecz zmian w polskim systemie prawnym, które podniosłyby jakość życia osób z autyzmem w Polsce i pozwoliłyby tworzyć kolejne przedsiębiorstwa społeczne, które mogłyby ich zatrudniać
- Fundacja Wspólnota Nadziei z Krakowa – organizacja pozarządowa, która również zajmuje się aktywizacją osób z autyzmem. Fundacja buduje ośrodki stałego pobytu, pracy i rehabilitacji dla osób dotkniętych autyzmem – ekologiczne gospodarstwo FARMA ŻYCIA
- Fundacja Grupy TP – Partner organizowanego cyklicznie Rajdu rowerowego „Masa na autyzm”

– Zasady ekonomii społecznej są ważnym tłem, ale przede wszystkim należy wsłuchiwać się w potrzeby beneficjentów, a potem szukać możliwości budowania przedsięwzięć.

Karolina Cyran-Juraszek,
Kierownik Projektu „Partnerstwo dla Rain Mana”

Specyfika autyzmu nie pozwala na masową produkcję – zamiast tego powstają przedmioty „na miarę klienta”, produkowane w ramach krótkich serii

- różne instytucje z gminy Lesznowola: sołectwa, szkoły, ośrodki pomocy społecznej, parafia, sąsiedzi

Pracownia ma też zagranicznych partnerów, w myśl zasady: „Im więcej sojuszników tym całość jest silniejsza, bardziej wiarygodna i bliższa”. Ta współpraca jest integralną częścią projektu. Partnerstwo tworzą organizacje pomagające

osobom z autyzmem, ale także te, które działają na rzecz osób z dysleksją i niejęzykowymi trudnościami w uczeniu się (NLD) z Belgii, Holandii i Finlandii. Organizacje partnerskie w swoich krajach realizują konkretne projekty, są to:

- Partnerstwo holenderskie – Projekt KAIRO
Liderem jest organizacja Dr. Leo Kannerhuis, która zajmuje się

kompleksową pomocą osobom z autyzmem. W ramach KAIRO prowadzone są programy edukacyjne.

- Partnerstwo belgijskie – Projekt Learning Gateway
Liderem jest organizacja CBO De Ploeg vzw, zajmująca się szkoleniami zawodowymi dla osób z dysleksją i niejęzykowymi trudnościami w uczeniu się (NLD). W ramach

partnerstwa opracowywane są programy ułatwiające osobom z dysleksją i NLD funkcjonowanie na rynku pracy.

- Partnerstwo fińskie – Projekt Lukineuvola

Liderem jest Fińska Narodowa Rada Edukacji. W ramach projektu działają regionalne centra pomocy, w których diagnozuje się osoby z dysleksją i trudnościami w uczeniu się. Centra świadczą profesjonalną pomoc dorosłym, którzy ze względu na swoje problemy wypadają z rynku pracy.

Uczestnicy projektu

Pracownia przeznaczona jest dla dorosłych osób z autyzmem z Warszawy i okolic. Teraz pracuje ich 20-tu, docelowo znajdą tam zatrudnienie (po skończeniu rekrutacji) 24 osoby. Wszystkie pracują na podstawie umowy o pracę. W pracy wspiera ich zespół 20 trenerów i instruktorów pracy.

Rezultaty projektu

Działalności Pracowni Rzeczy Różnych SYNAPSIS nie można przecenić. Najważniejszym osiągnięciem jest zatrudnienie 24 dorosłych autystów. Oznacza to, że systematycznie pracują, otrzymują potrzebne im wsparcie i uczą się samodzielności. Dzięki temu nie musieli trafiać

ESENCJA PROJEKTU

Nazwa przedsięwzięcia

Pracownia Rzeczy Różnych SYNOPSIS

Misja / cel działania

Tworzenie miejsc pracy oraz modelowych rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej dorosłych osób z autyzmem.

Grupy beneficjentów

24 dorosłych autystów, trenerzy pracy, inne organizacje pomagające autystom

Forma prawna

Zakład Aktywności Zawodowej i fundacja

Zasięg terytorialny działania
województwo mazowieckie

do domów pomocy społecznej i nie siedzą beczynnie, zamknięci w domach. I trzeci efekt projektu – skonstruowano model działania dla innych organizacji, dzięki któremu inni będą mogli tworzyć podobne przedsiębiorstwa.

Plany na przyszłość, marzenia

Trenerzy i menagerowie projektu nie wątpią, że przedsięwzięcie już jest sukcesem, a Pracowni uda się utrzymać na rynku. Chcieliby, by nadal się rozwijała.

– Będziemy szukali nowych pomysłów, starali się odkrywać w autystach nowe możliwości. Zależy nam, aby oni cieszyli się pracą – opowiada o marzeniach koordynatorka projektu. Ale by tak było, potrzebne są zmiany w świadomości. – Chcielibyśmy, aby rynek się zmieniał i wzrosła świadomość społeczna – dodaje Karolina Cyran-Juraszek. – Naprawdę trudno jest wciąż tłumaczyć, że warto u nas coś kupić, bo mamy nie tylko dobre produkty, ale oferujemy coś więcej. To, że ceramiczną misę, czy witraż zrobiła osoba z autyzmem jest wartością dodaną. Za tymi produktami stoją konkretni ludzie ze swoimi historiami. My to rozumiemy, bo widzimy Pracownię od wewnątrz. Chciałabym, żeby dowiedzieli się tego także inni i zamierzamy o tym mówić. Tymczasem wciąż o autyzmie ludzie wiedzą tyle, że Dustin Hoffman zagrał Rain Mana.

Najważniejsze więc są zamówienia i możliwość choć częściowego utrzymania się ze sprzedaży produktów. Ale ważne jest też, żeby powstawało więcej takich miejsc, gdzie zatrudnia się osoby z autyzmem. W Pracowni mają nadzieję, że za rok czy dwa będzie możliwe otwarcie innego takiego przedsiębiorstwa. – Nie chcemy być monopolistami – zaznaczają się.

Karolina Cyran-Juraszek – Kierownik Projektu „Partnerstwo dla Rain Mana”

Lider

Liderem projektu jest Karolina Cyran-Juraszek, członek zarządu Fundacji SYNOPSIS, kierownik projektu. Jest socjologiem, ale całe swoje zawodowe życie związała z organizacjami pozarządowymi. – Nie znam innej perspektywy działania. W NGO jest coś takiego, że się zostaje w trzecim sektorze mimo wszystkich kryzysów – opowiada. Przyznaje jednak,

że prowadzenie projektu związanego z pieniędzmi unijnymi nieco odbiega od jej wyobrażeń. – Tak naprawdę czas upływa od kontroli do kontroli – wydaje się, że pani Karolina ma jednak dostatecznie dużo siły, by radzić sobie z urzędniczą mitręgą. – Najważniejsze jest to, by pamiętać, dla kogo się to robi, że projekt jest dla osób z autyzmem. Jeśli go trzeba zmienić, to trzeba. Nie wierzę w dobry projekt, którego ani razu nie

trzeba było zmieniać, tak jak nie wierzę w idealne małżeństwa, które się nie kłócą – tłumaczy. – Projekt jest jak rama, nie powinniśmy bać się zmieniać planów. Mam sześć aneksów do umowy i jestem z tego dumna – dodaje ze śmiechem.

Opinie o projekcie

Piotr Stronkowski, dyrektor Departamentu Zarządzania EFS w Ministerstwie

Rozwoju Regionalnego: *To jedyny projekt spośród setki w programie EQUAL, w którym finansowano wzniesienie budynku. Długo się nad tym zastanawialiśmy, bo to nie jest typowe dla Europejskiego Funduszu Społecznego, ale po rozważeniu wszystkich za i przeciw, a przede wszystkim wymagań, które trzeba spełnić, żeby stworzyć miejsce pracy dla osób z autyzmem, zdecydowaliśmy się zainwestować w ten ośrodek. Uważam, że to jest dobry, innowacyjny projekt.*

Daje nam okazję przetestowania tego typu inwestycji, bo przypomnę, że EQUAL to jest jedyny program, który pozwala eksperymentować. Pozwala inwestować w rzeczy niepewne, ale takie, które dają jednak duże szanse na sukces.

Edyta Gietka, dziennikarka „Polityki”, autorka tekstu o Pracowni Rzeczy Różnych: *To świetny program. Ale gdy o nim myślę, zdaję sobie sprawę z tego, że autobusem*

do Wilczej Góry, do pracy, jeździ kilkuset autystów, a w kraju na zajęcie czeka około 10 tysięcy. Mam nadzieję, że innym organizacjom, samorządom lokalnym uda się skorzystać z modelu, jaki stworzyli w SYNAPSIS i takich miejsc za parę lat będzie kilkadziesiąt w całym kraju.

Dane zbierane w sierpniu 2007 roku.

WNIOSKI

Mocne strony projektu

- wytrwały i elastyczny zespół
- powstanie pomysłu w istniejącej, prężnie działającej organizacji
- determinacja Fundacji SYNAPSIS
- pomoc organizacji zagranicznych
- duża liczba sprzymierzeńców – „im więcej sojuszników, tym lepiej”

Największe sukcesy

- zaangażowanie unijnych pieniędzy
- przebrnięcie przez bariery biurokracji
- sukcesy w pracy z autystami

Największe porażki

Najtrudniejsze były momenty na początku tworzenia Partnerstwa i niezrozumienie przez administrację wyjątkowości tego projektu, piętrzenie się biurokratycznych barier.

Problemy w realizacji

– Dla tego, kto przedadministrował EQUAL-a, żaden projekt europejski nie jest specjalną barierą – uważa liderka projektu. Ale mimo

to obawia się momentu, gdy finansowanie w ramach projektu „Partnerstwo dla Rain Mana” się skończy i potrzebne będzie szukanie innych funduszy na utrzymywanie Pracowni: Nie możemy powiedzieć: panowie, panie, wracajcie do domów, do starych rodziców, to była taka przygoda, która właśnie się zakończyła.

Czynniki sukcesu

- dojrzałość we współpracy organizacji tworzących Partnerstwo
- odpowiadanie na rzeczywiste potrzeby beneficjentów, przekonanie, że ich potrzeby są najważniejsze
- doświadczenie w pracy z autystami
- możliwość korzystania z doświadczenia innych, zagranicznych pomysłów, metod i trenerów

Zwyciężyli, więc teraz są silni. Ufali swojej intuicji, a nie liczbom. Byli wsłuchani w swoich beneficjentów.

Wnioski na przyszłość

Przy przygotowywaniu tego typu przedsięwzięć należy pamiętać, że najważniejsi są ci, dla których realizuje się projekt. Ważne jest też, by z dużą cierpliwością radzić sobie z biurokracją. Choć ta, jak sami przyznają stara się zmniejszać obciążenia związane z pozyskiwaniem wspólnotowych pieniędzy. Dla organizacji pozarządowej ważne jest też, by potencjalni sojusznicy zobaczyli w nich profesjonalnego partnera, a nie podmiot proszący o wsparcie.

Replikacja: kto może realizować taki projekt?

Zdaniem liderki projektu można próbować replikować pomysł Pracowni, jeśli organizacja ma 8 beneficjentów – autystów i 6 trenerów pracy. Po to, by stworzyć dla nich odpowiednie warunki pracy, edukacji i odpoczynku potrzebne są pomieszczenia o powierzchni ok. 200 m². Koszt funkcjonowania takiego przedsięwzięcia w ciągu dwóch pierwszych lat to ok. 600 tys. zł.

Profesjonalna kadra i sojusznicy (samorząd lokalny, inne organizacje) są ważniejsi niż doświadczenie w biznesie.

Co trzeba „mieć”, żeby angażować się w takie przedsięwzięcie?

- dobrze przygotowaną kadrę trenerów pracy
- ośmioro beneficjentów i sześcioro trenerów
- pomieszczenia – dla minimalnej grupy powinno to być co najmniej 170 m²
- możliwość uzyskania ok. 600 tys. zł na dwa pierwsze lata funkcjonowania

Czym jest Atlas Dobrych Praktyk Ekonomii Społecznej?

Atlas Dobrych Praktyk powstał z myślą o promocji polskich przedsięwzięć ekonomii społecznej, czyli tych, które realizację celów społecznych starają się połączyć ze skutecznym działaniem na rynku.

Takich przedsięwzięć jest w Polsce wiele. Każde z nich ma swoją specyfikę, własną historię, liderów. Każde jest niepowtarzalne. Łączy je determinacja, zaangażowanie, poświęcenie ludzi, którzy mimo przeszkód chcą zrobić coś dobrego, chcą, żeby było lepiej.

Na potrzeby Atlasu wybraliśmy różne formy działania, o różnym zasięgu, skierowane do różnych grup społecznych. Mamy nadzieję, że staną się one inspiracją dla innych. W przyszłości chcemy rozbudowywać Atlas o nowe, modelowe przedsięwzięcia.

Więcej informacji na www.ekonomiaspoleczna.pl

Publikacja została wydana w ramach projektu „W poszukiwaniu polskiego modelu ekonomii społecznej” realizowanego przy udziale środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL.

Administrator

Partnerzy

